,,ხელოვანი ხელოვნებისთვის“

ხელოვანისათვის ხელოვნება ყველაფერზე მნიშვნელოვანია

ხელოვნება ადამიანის სულის ყველაზე იდუმალი და ძლიერი გამოხატულებაა. იგი არის წერტილი, სადაც ინდივიდუალური ნიჭი კაცობრიობის საერთო მეხსიერებას უერთდება. რაც ერთი ადამიანის გონებაში იბადება, როგორც პირადი განცდა, საბოლოოდ ყველას საკუთრებად იქცევა. სწორედ ამაში მდგომარეობს ხელოვნების პარადოქსი: იგი ერთდროულად ეკუთვნის მის შემოქმედს და მთელ სამყაროს, სცილდება დროს, სივრცესა და ენობრივ ბარიერებს, რათა ადამიანები უხილავი ემოციური ძაფით დააკავშიროს.

ხელოვნების ძალა მის „აუხსნელობაშია“. როდესაც დიდ შემოქმედებას ვეხებით, ხშირად გონება უძლურია ბოლომდე ჩაწვდეს მის ლოგიკას, თუმცა გული მაინც აღიქვამს სიღრმეს. ხელოვნება არ არის რეალობის უბრალო ასახვა ან ფოტოგრაფიული სიზუსტით გადმოცემული სინამდვილე; იგი სამყაროს შემოქმედებითი გადამუშავება და მისი ამაღლებაა. შემოქმედი რეალობიდან იღებს ნედლეულს, მაგრამ მას სულიერ, ხშირად ირეალურ განზომილებას სძენს, რითაც ყოველდღიურობას მარადიულობის ელფერს აძლევს.

ამ იდეის უბადლო ნიმუშია კონსტანტინე გამსახურდიას **„დიდოსტატის მარჯვენა“**. სვეტიცხოვლის ტაძარი აქ მხოლოდ ქვისა და კირის ნაგებობა როდია; იგი არსაკიძის სულიერი სამყაროს მატერიალიზებული ფორმაა. რომანში ნათლად ჩანს, რომ ხელოვნება უზენაესი ღირებულებაა, რომელიც ხშირად მსხვერპლს მოითხოვს. შემოქმედის გზა ტკივილით არის მოკირწყლული, თუმცა ეს მსხვერპლი ამართლებს თავის არსებობას, რადგან მისგან იბადება ის, რაც საუკუნეებს უძლებს. ტაძარი — როგორც იდეალის სიმბოლო — სცილდება მატერიალურობას და გარდაიქმნება უკვდავ სულიერ ფასეულობად.

თუ „დიდოსტატის მარჯვენაში“ ხელოვნება მონუმენტურია, გალაკტიონ ტაბიძის **„მეწყერში“** იგი შინაგან, სტიქიურ ემოციად გვევლინება. ავტორი ბუნების მოვლენას იყენებს ადამიანის სულის ქაოსის, დაძაბულობისა და ტკივილის გადმოსაცემად. აქ ხელოვნება ხდება საშუალება, რომლითაც სხვისი განცდა ჩვენს საკუთარ ემოციად გარდაიქმნება. „მეწყერი“ არ არის მხოლოდ ლექსი კლდეების ნგრევაზე; ეს არის ლექსი ადამიანურ განცდათა იმ სიმძლავრეზე, რომელსაც ლოგიკური ჩარჩოები ვერ აკავებს.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ ხელოვნება ადამიანის სრულყოფილებისკენ სწრაფვის გზაა. იგი აყალიბებს ჩვენს ესთეტიკურ გემოვნებას, გვიწმენდს მორალურ ხედვას და გვაიძულებს, დავინახოთ ის, რაც ყოველდღიურ რუტინაში შეუმჩნეველი გვრჩება. ხელოვნება გვასწავლის, რომ სამყარო იმაზე ბევრად დიდია, ვიდრე თვალით ჩანს, და რომ ადამიანის სული, შემოქმედების მეშვეობით, სიკვდილზე გამარჯვების ერთადერთი რეალური იარაღია.

ნინი ქუმარიტოვი